

SANTOVKA 2013

pohľad do interiéru obydlia zo staršej doby bronzovej

pohľad do interiéru ďalšieho obydlia zo staršej doby bronzovej

žľabovitý objekt, ktorý porušil obydlie maďarovsko-severopanónskej kultúry

študenti pri odkrývaní terénnych situácií

Miesto výskumu:
Santovka, okres Levice

Poloha:
Travertínový Lom III

Realizácia výskumu:
**Jozef Bátor
Peter Tóth
Martin Bača**

Rok výskumu: **2013**
Druh výskumu: **výskum pre vedecké a dokumentačné účely**

Druh náleziska:
sídlisko

Datovanie:
staršia doba bronzová

Výsledky výskumu.

Sondáž v roku 2013 plynule nadvázovala na sondy z predchádzajúcich výskumných sezón. Podarilo sa odkryť ďalšie domy maďarovsko-severopanónskej kultúry, ktorých orientácia v smere JZ-SV zapadala do celkovej urbanistickej konceptie sídliska. Toto je svoju zástavbou veľmi blízke zástavbe pozorované na sídlisku otomansko-füzesabonyjskej kultúry v Košiciach-Barci. V interéri jedného z obydlí sa na podlahe našli viaceré exempláre celej keramiky (obr. 1, 2), kamenné podložky na drvenie obilia a parohová bočnica konského zubadla.

Preskúmané obydlia potvrdili, že v priebehu vývoja osídlenia sa domy prevažne budovali na tom istom mieste. Svedčia o tom dve, prípadne tri dlážky domov umiestnené nad sebou. Výskum priniesol i ďalšie dôležité stratigrafické pozorovania. Priestor domov maďarovsko-severopanónskej kultúry bol čiastočne prekrytý, resp. porušený žľabovitým objektom (obr. 3). V jeho výplni výrazne dominoval keramický materiál otomansko-füzesabonyjského kultúrneho komplexu. Išlo nie iba o šálky, ale i väčšie amforovité nádoby zdobené výraznými plastickými výčielkami orámovanými kruhovými žliabkami. S najväčšou pravdepodobnosťou bola táto keramika do oblasti dnešnej Santovky prinesená a predstavuje import z oblasti Potisia (potvrdzujú to predbežné chemické analýzy keramiky). Aj uvedený nález poukazuje na skutočnosť, že doteraz evidovanú prítomnosť materiálu otomansko-füzesabonyjského komplexu na juhohádzanom Slovensku treba považovať, nie iba za doklad kultúrnych vplyvov a kontaktov s maďarovskou a severopanónskou kultúrou, ale že tu možno počítať aj s priamou prítomnosťou jeho nositeľov. Išlo s najväčšou pravdepodobnosťou o dôsledok tlaku, ktorému bolo obyvateľstvo horného Potisia vystavené, v závere staršej doby bronzovej. Jeho pôvodcom boli zrejme stepné spoločenstvá sídliac v regióne východnej Európy.